

Nhà báo Khúc Hà Linh, tên thật là Khúc Kim Đoán, sinh ngày 18/5/1946 tại xã Thái Học, huyện Chí Linh, tỉnh Hải Dương. Là con trưởng trong một gia đình có truyền thống hiếu học, từ nhỏ ông đã mê đọc sách và thích văn chương. Tuổi chần trâu của ông gắn với những buổi chiều trên con đê quay quần kể chuyện Đông Tây kim cổ với bọn trẻ cùng xóm. Thầy giáo dạy văn cấp II đã từng tặng một “con ngỗng” vào bài văn vì tội “làm văn giống như tiểu thuyết”. Về sau này, khi ông nổi tiếng, thầy cười “dạo ấy cậu viết như

tính tuyên ngôn, tuyên ngôn về mình, về đời, về cái riêng trong cái chung của thơ...

Ông sáng tác đều đặn và người ta bảo ông đa năng làm được nhiều thể loại, mà thể loại nào cũng có giải thưởng. Ba lần đoạt Giải thưởng Văn học Nghệ thuật Cồn Sơn, một lần Giải thưởng Báo chí Nguyễn Lương Bằng của UBND tỉnh trao tặng năm 1991 và 2001, Huy chương vì sự nghiệp Văn học Việt nam, Huy chương vì sự nghiệp Văn hoá Việt Nam, nhiều năm là chiến sĩ thi đua cấp tỉnh, cấp cơ sở

ĐỜI NGƯỜI BÁT NGÁT BẾN BỜ

thế, tôi tưởng cậu chép ở trong tiểu thuyết”. Kết quả của việc làm văn giống như tiểu thuyết ấy là một giải nguyên trong cuộc thi giải văn tỉnh Hải Dương với số điểm “khó tin” 9,5/10 điểm. Có lẽ văn chương đã là duyên nợ, dù ông chưa từng có ước muốn trở thành nhà văn. Và cái mầm cho ngòi bút đậm chất báo chí thôn quê, đậm chất thơ cũng bắt nguồn nảy nở từ đây...

Thật bất ngờ, cái duyên nhà giáo đến với Khúc Hà Linh vào năm 1996. Xét năng lực nhiều mặt của ông, Đảng bộ tỉnh cử ông về làm Hiệu trưởng Trường Trung học Văn hóa nghệ thuật Hải Dương. Chính ở đây ông đã góp phần đào tạo nhiều nghệ sĩ cho nhiều ngành nghệ thuật.

Giao tiếp với Khúc Hà Linh, chắc hẳn ai cũng phải đồng ý với những gì ông tự bộc bạch về mình. Đã qua tuổi lục tuần, nhưng phong cách nhanh nhẹn, năng động, nhiệt tình, quyết đoán không hề mất đi. Thoắt thấy ông ở nhà máy này, thoắt lại thấy ông ở trường học nọ, rồi thoắt cái trên bàn làm việc lại xoay xoay cây bút viết liên tục các tin bài khác nhau gửi cho các báo khác nhau. Hình như càng làm việc, ông càng bị hút vào, bị cuốn theo những ý tưởng, khám phá và sáng tạo không ngừng.

Ngoài phẩm chất của một thầy giáo giỏi, một nhà báo có tài, Khúc Hà Linh còn là một nhà thơ, một hồn thơ đa cảm: “Tôi như lá là cánh cò/ Đời người bát ngát bến bờ – Người ơi! Câu thơ có

và nhiều hình thức khen thưởng khác của trung ương, địa phương... là những bằng chứng về sáng tạo của thầy hiệu trưởng Khúc Hà Linh.

Ông sinh ra trong một vùng quê văn hiến tiêu biểu của cả nước. Đất “Chí Linh bát cổ”, văn hóa và tâm linh người Việt tụ cả trong tám giai thoại cổ kính ấy, hầu hết các phương diện quan yếu nhất: có Đức thánh Trần, có Bà chúa Sao Sa, có danh nhân văn hóa Nguyễn Trãi cả thể giới hay tên, đến nhà giáo của muôn đời Chu Văn An. Quê ông sinh ra và lớn lên lại mang tên rất đáng gọi là cốt lõi của Bát Cổ: xã Thái Học, với ba tiến sĩ tâm cổ Nguyễn Minh Triết, Mai Thụy, Nguyễn Minh Thiện. “Gia đình Khúc Hà Linh, hậu duệ họ Khúc quê tổ Cúc Bồ, như con cháu dòng họ này, hoàn cảnh nào cũng vươn lên đến độ tài hoa trong nghề nghiệp, sống bản lĩnh và nồng nhiệt. Trong nhà thờ họ, hai chữ “Nhân sơn” coi là gia huy, ý thâm trầm, rộng lớn, hiểu lơ mơ chữ Hán cũng thấy được đó là phong thái một dòng họ khai quốc “lấy lòng nhân bền vững như núi để đứng giữa đời”. Kiêu căng vì dòng họ nên tránh, nhưng biết sống cho xứng với dòng họ, quê hương, đất nước là một cách sống duy nhất đúng...”.

Với nền tảng truyền thống gia đình, quê hương như vậy, Khúc Hà Linh đã tự học, đào sâu vốn đời, vốn học để tích lũy rồi sáng tác thành công những tác phẩm văn chương, báo chí, thuộc nhiều thể loại: Khúc Thừa Dụ ông vua

độc lập (truyện tranh, 1990), Vinh quy (truyện lịch sử, 2007), Nguyễn Tường Tam – Nhất Linh ánh sáng và bóng tối (nghiên cứu, 2008), Ấm lạnh đường đời (truyện dài)... Hạnh phúc muộn màng (kịch bản phim truyện, 1997), Thu Dạ khúc (dịch thơ Đường), Chuyện ven sông (vở chèo, 2003) và nhiều ca khúc chèo khác... Riêng về lĩnh vực phóng sự truyền hình ông có duyên nhất, giành nhiều Huy chương vàng nhất: Nơi ấy ấm áp tình thương (1997- Huy chương bạc), Cha tôi (Huy chương vàng, 2001), Chuyện ở quê (2003), Chuyện ở đất Lê Bình (Huy chương vàng, 2007)... Gần đây nhất, tháng 8/2009, hai phóng sự truyền hình Người mẹ của những đứa con côi và Tựa như câu hát ru đều đạt Huy chương Vàng trong Liên hoan Phim truyền hình toàn quốc lần VIII.

Khúc Hà Linh đã đến với báo chí, văn chương thật cởi mở, đầy nhiệt huyết và có những đóng góp không nhỏ cho nền báo chí cách mạng. Phong cách của ông tiêu biểu cho những con người gần bó liền da nổi thit với từng hơi thở quê hương, nặng lòng với quê hương. Ông đã thổi vào báo chí luồng sức sống dồi dào với cảm hứng vô tận, như cây đời mãi mãi xanh tươi. Có thể nói, nhà giáo Khúc Hà Linh xứng đáng được coi là gương mặt điển hình của làng văn nghệ xứ Đông, vùng đất địa linh nhân kiệt.

Văn Thiện